

ben jóhiszeműen telekkönyvi jogokat nyert hitelező méltán panaszkodhatott volna jogsérelemlől az előtte bekebelezett korona-követelés felértékelése esetén. A jelenlegi dollárkövetelések után újabb szerződéses jelzálogjogok a hitelviszonyok közismert alakulása folytán alig keletkeztek. Ha kivételesen mégis előfordult dollárkövetelés után történő másodhelyű kölcsönnyújtás, úgy ezekben az esetekben a hiteltnyújtó teljes értékű dollár sorozásával számolt. Miután pedig a vita tisztán a hitelezők egymásközi elszámolásának kérdése — hiszen az adós tartozásának kötelmi jogi felértékelése eldöntöttek tekinthető és így az adósvédelmi tendenciának e kérdésben semmiféle szerep sem jut — az elsőhelyű hitelezőt megkárosító gyakorlat mellett sem jogi, sem célszerűségi szempontok nem szólnak.

-Az *aranydollárra* szóló amortizációs kölcsönök tekintetében a 7600/1933. M. E. sz. rendeletnek, valamint az ennek alapján a telekkönyvi sorozást függőben tartó 16.301/1933. M. E. rendelet sürgős hatályon kívül helyezése jelentkezik kívánatosnak.

Az előadást követő vitában dr. Gutman Lajos gyakorlati példákkal mutatta ki a jelenlegi bírói gyakorlat helytelen eredményeit.

Dr. Proszwimmer Béla szerint a pusztá dollárkikötés a feleknek az értékállandóság biztosítására irányuló megállapodását önmagában még nem igazolja. Ehhez esetenként további ténybeli mozzanatok szükségesek. Ha ilyenek megállapíthatók, úgy a felértékelésnek a jelzálogjogra is ki kell terjednie.

Dr. Pethő Tibor törvényszéki bíró kiemelte, hogy a jelzálogtörvény végrehajtási utasításának szövege a felértékelt dollár sorozását annál kevésbé akadályozhatja, minthogy a Kt. 326. §-nak szövege alapján a bíróságok a dollárfelértékelés eredményeihez jutotak és a Jt. 114. §-a értelmében a végrehajtási rendeletben a fennálló törvényes intézkedéssel ellentétes szabályozás nem is volt eszközlhető.

A vitát dr. Szladits Károly elnöki zárszava rekesztette be, aki azon reményének adott kifejezést, hogy a bírói gyakorlat az ülésen elhangzottak értelmében meg fogja találni a kérdés kívánatosnak jelzett megoldását.

Közgyűlési határozatok megtámadása címmel tartott *Dr. Keszthelyi* Nándor előadást a Magyar Jogászegylet Civiljogi Szemináriumában. Előadó kiinduló pontul a Kereskedelmi Törvény megalkotását megelőzően, 1874-ben tartott szakértekezlet anyagát választotta, rámutatván arra, hogy a részvényesnek addig egyetlen egy törvényben sem szabályozott megtámadási jogát Magyarországon kodifikálták először. Az értekezlet előadója ezt a jogosítványt kifejezetten a kisebbségi érdekek védelmére tartotta szükségesnek. A bírói gyakorlat fejlesztette azt tovább mai alakjáig.

Eladó végigment a megtámadási peren. Vizsgálta mindenképp előt a felek személyét, vagyis azt, hogy felperesként ki érvényesít-

heti ezt a jogot és hogy alperesként ki ellen indítandó a per. A felperesség kapcsán kifejtette, hogy a megtámadási jog szempontjából ki tekintendő részvényesnek. A kérdés különösen akkor nehéz, ha a részvény fölötti korlátlan rendelkezési jog — pl. elzálogosítás esetében — nincsen meg. Ismertette a jognak a határozathoz való hozzájárulás következtében történő elenyészését. Kifejtette a megtámadási kereset helyes tartalmát, annak petitumát, valamint a peres feleknek a bizonyítás tekintetében elfoglalt pozícióját. Rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlatban miként alakul a „határozat“ fogalma. Foglalkozott az egyes megtámadási okokkal, a per alatt bekezeltek tények hatásával, a perben hozott ítélet jelentőségével és hatásaival, valamint a megtámadási per és a perenkívüli cégbíró-sági eljárás egymáshoz való viszonyával.

Az újabb joggyakorlat jellemzéseként megemlítette, hogy az alaki és anyagi megtámadási okok közötti különbség mindinkább elmosódik és az alakiség fogalmát az ítéletek szűkítik. A judikatura irányára jellemző ezenfelül, hogy a megtámadáshoz konkrét érdeksérelmet nem kíván és a törvény és alapszabályok megsértésén kívül általában a jó erkölcsökbe való ütközés címén is hajlamos határozatok megsemmisítésére. Bíróságaink így tulajdonképpen *actio publica*-vá tették a megtámadási pert.

Ez a jogfejlődés szükségessé teszi a kérdésnek sürgős törvényes szabályozását akár átfogó reform, akár csak novella képeben is történi e szabályozás. Ezzel kapcsolatban előadó felsorolta a különböző reformelgondolásokat a Thirring-féle tervezettől kezdve, a különböző Kuncz-féle javaslatokon át a Magyar Jogászegyletnek a német részvényjogi reform kapcsán megtartott vitájáig.

Az előadáshoz Dr. *Blau* György, Dr. *Kuti* Arthur, Dr. *Proszvimmer* Béla és Dr. *Mezei* Tamás szóltak hozzá.

IRODALOM.

Dr. Tury Sándor Kornél egyetemi professzor:
A biztosítási jog jelentősége a kötelmi jog fejlődésének újabb irányai szempontjából.

Tury Sándor Kornél talán a legszorgalmasabb, legtermékenyebb írónk. Szinte évről-évre jelennek meg írásai, kisebb tanulmánytól széles vonalú monografikus feldolgozásig. Amellett témaválasztása soha sem törekszik könnyű feladatra. Szóljon a könyv bármily részletkérdésről, a szerző az egyetemes jogrend örtornyából indul kutató útjára. Bizonyos, hogy Tury izig-végig dogmatikus jogász, de nem tévesztii szem elől a nagy társadalmi összefüggéseket. A dogmatika centrifugális tenden-